

[Finansministeren.]

det er venstres synspunkt, så er der ikke noget i en afskaffelse af den automatiske regulering af bundfradrag og indkomstkattesatser, som indebærer en formindskelse af underskuddet.

Det er altså kort sagt ganske umuligt ud fra det, som hr. Christophersen har sagt, at se, hvordan venstre vil komme ned på et lavere statsfinansielt underskud og et lavere betalingsbalanceunderskud end det, som regeringen har lagt frem i sine skøn i forbindelse med fremsættelsen af finanslovsforslaget.

Hvis venstre er af den opfattelse, at et underskud af den skønnede størrelse er uforsvarligt, må vi høre, hvordan venstre ønsker at reducere underskuddet. Vi hørte som sagt ikke noget om yderligere forhøjelser af skatter og afgifter; tværtimod er der fra venstres side givet udtryk for modstand over for regeringens forslag om en energiafgift, ligesom venstre har stillet forslag om en lempelse af jordskatterne og i konkurrence med fremskridtspartiet som sagt om lempelser af indkomstbeskatningen.

Det er klart, at på denne baggrund skærpes opmærksomheden omkring venstres ytringer om udgifterne. Her kunne venstre altså alene byde på nogle opfordringer i meget brede vendinger til yderligere besparelser på de offentlige budgetter. Men når man tager i betragtning, at der både skal skaffes dækning for forslag om lavere indtægter og inddækning af en større eller mindre del af underskuddet, og man i forvejen er sådan en halvanden milliard kroner bagud, så er vi oppe på ret betragtelige milliardbeløb formentlig, og så forekommer det meget tamt, når venstre blot gentager en generel vilje til flere besparelser. Når man ytrer sig med en sådan kraft, må der over for folketinget og befolkningen bestå en pligt til at være langt mere konkret med hensyn til, hvor besparelserne skal gennemføres, hvor store besparelser der skal gennemføres og herunder også, hvor det er, at folk skal sendes ud i arbejdsløshed, for det er konsekvensen.

Nogle ordførere har som nævnt givet udtryk for, at det statsfinansielle underskud er for stort, og andre ordførere har ønsket en mere aktivitetsfremmende finanspolitik, hvis konsekvens er et større statsfinansielt underskud end det foreslåede. De to grupper af ordførere kommer overvejende henholdsvis fra salens nordøstlige og nordvestlige hjørne, for nu at bruge økonomiministerens lokaliseringsteknik, og nogle ordførere har også behandlet forhold

det mellem finanspolitikken og pengepolitikken.

Jeg vil gerne til sidst forsøge at gøre nogle sammenfattende bemærkninger om disse emner som et svar til ordførerne.

Som udgangspunkt herfor er det nyttigt at holde fast på den tovejssammenhæng, der er imellem statsfinanserne og samfundsøkonomien. På den ene side er statsfinanserne meget afhængige af den samlede økonomiske udvikling, men samtidig påvirker selve udfordringen af finansloven den samlede økonomiske udvikling. Nedgangen i den økonomiske aktivitet og den hermed forbundne stigning i arbejdsløsheden har på én gang ført til en stigning i udgifterne og til en afdæmpning i indtægterne.

Det er naturligvis ikke muligt at foretage en præcis opgørelse af, hvor stort et underskud på statsfinanserne, den økonomiske afmatning har medført, men lad mig blot til illustration nævne en enkelt talmæssig sammenligning.

I det fremsatte finanslovsforslag budgetteres med et underskud på drifts-, anlægs- og udlånsbudgettet på knap 9 mia kr. Heroverfor står, at alene udgifterne til arbejdsløshedsunderstøttelse beløber sig til godt 7 mia kr. Når den økonomiske depression, som vi har oplevet i hele den vestlige verden i de seneste år, ikke har fået et endnu værre omfang og trods alt er væsentlig mindre end den sidste store depression i trediverne, så er en af hovedårsagerne netop, at statsfinanserne virker mere afbalancerende end tidligere. At den økonomiske nedgang har ført til voksende underskud på statsfinanserne, er således ikke noget isoleret dansk fænomen, men det genfindes næsten overalt i den vestlige verden.

Når det derfor fra flere sider ligefrem fremhæves som en finanspolitisk målsætning, at statsfinanserne skal balancere, så må det være på sin plads at understrege, at noget sådant ville være fuldstændig uansvarligt. Hvis Danmark, eller endnu værre, hvis alle vestlige lande havde ført en så gammeldags finanspolitik og for enhver pris havde opretholdt balance på statsfinanserne, så var vi endt i kaos og med en katastrofal høj arbejdsløshed. Den nære og automatiske sammenhæng mellem statsfinanserne og samfundsøkonomien er altså en nødvendig følge af den måde, vores samfund er indrettet på, og jeg tvivler i grunden på, at ret mange ønsker at ændre ved dette forhold.

Det, der derimod kan diskuteres, er den ak-